

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۴/۰۲

یونس نگاه

جنون کتاب

یونس نگاه

با کتاب باید احتیاط کنیم. کتاب موثرترین رسانه تبلیغاتی و آموزشی است و حاکمان، رهبران، تاجران دین و سیاست، مصلحان و دانشمندان برای اثرگذاری بر جامعه، از کتاب نفاذ می‌سازند. در نتیجه کتاب جایگاه مقدس و فرابشری یافته است.

از همین خاطر در افغانستان بخش کلان جامعه حتی به اوراق کتاب ریاضی و فزیک چون اشیای مقدس نگاه می‌کنند. تصور می‌شود که حرف کتابی، عاری از خطاست.

"ده کتاب آمده، ده کتاب گفته شده، ده کتاب خواندم"، عبارات آشناست که هر روز می‌شنویم. این عبارات مثل سند اعتبار و حقانیت تاویلا می‌شود. ده کتاب خواندم، یعنی شک ندارم که این سخن درست است! هر کتاب اما از همان روز تولد، از خالق خود (انسان) پس می‌ماند و با گذشت هر روز بین کتاب و نویسنده‌اش و جامعه و محیطی که در آن خلق شده، فاصله می‌آید. نویسنده، محیط و جامعه خالق کتاب در حرکت است و متحول می‌شود، ولی کتاب مثل سنگ در جای خود می‌ماند. این عدم تحول و درج‌زدن، فریبنده است و آدم‌های خسته از گردش روزگار را جادو می‌کند.

حتی کتاب‌های علمی که با تحقیق و حساب‌گری دقیق نوشته می‌شوند سال بعد همان ارزش روز نشر را ندارند. کتاب پویا نیست، زنده‌گی و شرایط اجتماعی پویا، پیچیده و همیشه در حال تغییر است.

پس در کتاب‌خوانی خوب است بیدار باشیم و بدانیم که با کسی یا کسانی هم صحبتیم که در یک زمان معین (ده سال، بیست سال، صدسال و شاید هزار سال پیش) متوقف شده و از تحولات پس از آن زمان هیچ نمی‌دانند. یاد ما نرود که با آدم‌های ناقصی هم صحبتیم که چشم و گوش و پای و دست و هوش شان مرده، ولی تنها چند کیلوبایت حافظه و چند سانتی زبان‌شان باقیست که سخنان محدود و ذخیره شده را از زمان سابق تکرار می‌توانند. کتاب نیوتن، مارکس، ابوعلی سینا، بایزید روشن، مولوی، حافظ و همه را باید همین‌طور بخوانیم.

همان‌طوری که وقتی با یک دوست باتجربه و هشیار می‌نشینیم و به سخنان و تجارب امروزی او گوش می‌دهیم اما هرچه را او می‌گوید با چشم‌دیدها و یافته‌های خود سنجیده بعد باور می‌کنیم/نمی‌کنیم، کتاب‌ها را نیز باید حتی اگر تازمترین و معتبرترین‌ها باشند، با همین بیداری بخوانیم و تولوترازو کنیم.

د پاپو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولئ

سپردن در بستر ذهن زنده خود به کتاب مرده و پذیرفتن هرچه در کتاب نوشته شده، بدون تحلیل و سنجش، از ما آدم‌های خیالاتی، کنده از واقعیت‌های جاری، و جنون‌زده می‌سازد که تصور می‌کنیم آگاهیم. گرفتار شدن به جادوی کتاب، مقاله و اسناد (متون مکتوب) بیماری روانی است. بیماری که خطرش بسیار بیشتر از مریضی شکر و سرطان است. بیماری کتابزده‌گی از عوامل اصلی جنگ‌ها و منازعات امروز افغانستان و خاورمیانه است.

آرشیف: نویسنده در پورتال افغان جرمن آنلاین

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیرو لو مخکې په خیر و لولئ